

החוג ללימודי ישראל

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר אסף זלצר

מטרת הלימודים

לימודי המ"א מיועדים להרחיב ולהעמיק את הידע וההבנה של התלמידים בתחומים הבאים: היסטוריה, גיאוגרפיה - היסטורית ונושאי חברה ומדינה של מדינת ישראל; הלימודים מיועדים לבסס, לשפר ולהרחיב את הכלים והשיטות הדרושות למחקר ולעשייה עצמאיים בנושאים הללו. לימודי המ"א מושתתים על עבודה עצמית ועל לימוד במסגרת שיעורים, סיורים וסמינרים.

תנאי הקבלה

מועמד בעל תואר ראשון חד-חוגי בלימודי ישראל או דו-חוגי, שאחד מהם לימודי ישראל, בממוצע של 85 ולא פחות מ-76 בחוג הנוסף זכאי להתקבל ללימודי תואר שני במסלול א (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תיזה)

מועמד בעל תואר ראשון חד-חוגי בלימודי ישראל או דו-חוגי, שאחד מהם לימודי ישראל, בממוצע של 76 ולא פחות מ-76 בחוג הנוסף, זכאי להתקבל ללימודי תואר שני במסלול ב (ללא תיזה).

בוגר החוג שציונו המשוקלל מתחת לציון, 76 בקשתו תישקל עלידי ועדת הקבלה. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל שאינו בוגר החוג ללימודי ישראל וציונו המשוקלל לתואר 76 יידרש בקורסי השלמה (לקראת לימודים במסלול ב') בהיקף של 16 - 12 שש"ס, הקורסים ייקבעו בהתאם לרקע האקדמי של המועמד/ת. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית(יע"ל) ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לזכאותו לתואר. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות הפועלות בישראל באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה GRE –או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודים לתואר שני.

מסלולי הלימוד

בחוג ניתן ללמוד בשני מסלולים לקראת קבלת תואר מוסמך :
מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר – תיזה) **ומסלול ב'** (מבחן גמר)

תלמידי מסלול א' יעמדו בדרישות תכנית הלימודים – 32 שש"ס בשנתיים ויכתבו עבודת גמר – תיזה בשנת לימודים נוספת. התלמידים יידרשו לפי הצורך המחקרי בלימודי שפה זרה נוספת (ברמת מתקדמים) מלבד אנגלית.

תלמידי מסלול ב' יעמדו בדרישות תכנית הלימודים - 36 שש"ס במשך שנתיים ובבחינת גמר (בהתאם למתכונת שתקבע כל שנה)

תלמידי מסלול א' ו-ב' ישתתפו במסגרת שנה ב' ללימודיהם **בקמפוס מ"א** בן 2 ימים לפחות (כולל לינה). ההכנה לקמפוס כוללת מספר מפגשים ויום הכנה.

תוכנית הלימודים

מסלול א'

8-6 קורסים (24 שש"ס) מתוכם יכתוב התלמיד 2 עבודות סמינריוניות (סה"כ 8 שש"ס)
קורס חובה במסלול זה: כלים למחקר לכתיבה היסטורית; מתודולוגיה והיסטוריוגרפיה;
פרקים במלאכת ההיסטוריון (שמות הקורסים יכולים להשתנות)
קמפוס מ"א (שנה).
קורסי שפה זרה שניה בהתאם לצרכי המחקר (ברמה של מתחילים ומתקדמים שאינם נספרים בתכנית הלימודים)
32 שש"ס לתכנית הלימודים ועוד 4 שש"ס לעבודת גמר – תיזה, סה"כ 36 שש"ס.

מסלול ב'

8-9 קורסים (36 שש"ס) מתוכם יכתוב התלמיד 2 עבודות סמינריוניות (סה"כ 8 שש"ס)
קורס חובה במסלול זה: כלים למחקר וכתיבה היסטורית; קורס מתודולוגיה והיסטוריוגרפיה
קמפוס מ"א בשנה ב'.
סה"כ 36 שש"ס (תכנית הלימודים, ובחינה בסכמת).

משך הלימודים

התוכנית תתפרש על שתי שנות לימוד (ארבעה סמסטרים) במסלול ב' ושנת לימודים נוספת לצורך השלמת עבודת הגמר המחקרית (תזה) במסלול א' (רישום ותשלום להגשת עבודות בשנה השלישית)

במסלול ב' יש אפשרות לתכנית לימודים מואצת בשנה (פרטים בהמשך)
תכניות לימודים מיוחדות:

**תואר שני (M.A) בלימודי ישראל , מסלול ב'
במרוצת שנה אחת**

החוג ללימודי ישראל מציע מסלול מאתגר ומרוכז לתואר שני המתמקד בהווייה הישראלית המורכבת והעשירה במדינת ישראל. הלימודים מזמנים מפגש מרתק ומעשיר עם רבדים שונים של המציאות הישראלית בנושאי חברה ותרבות, חיי יומיום ומגדר, היסטוריה וגיאוגרפיה, פוליטיקה וכלכלה, מיעוטים וקבוצות שוליים בעת החדשה. הלימודים בחוג מקנים יתרון בולט בהשתלבות מיטבית במערכות השונות של החברה הישראלית בת ימינו, במערכות החינוך וההשכלה הגבוהה, בתקשורת, בעולם התרבות והאמנות, ובמשרדי ממשלה.

התוכניות המוצעות מאפשרות ניצול מירבי של המומחיות האקדמית והניסיון המקצועי הקיים בחוג ללימודי ישראל באוניברסיטת חיפה, שעם חבריו נמנים מרצים מדיסציפלינות שונות.

שעות וימי ההוראה מותאמים לאנשים עובדים.

הלימודים מרוכזים בדרך כלל ביום אחד בשבוע במשך שלושה סמסטרים (כולל סמסטר קיץ)
תנאי הקבלה - בהתאם לתנאי הקבלה לחוג ללימודי ישראל מועמדים ללא רקע והשכלה מתאימה יידרשו ללימודי השלמה בהיקף של 12 – 16 שש"ס, אשר ייקבעו בהתאם לרקע האקדמי שלהם.
תכנית הלימודים בהתאם לדרישות של מסלול ב' בלבד.

התמחות בתיירות בישראל למורי דרך

ראש התוכנית: ד"ר אסף זלצר

מטרת הלימודים

מטרת ההתמחות היא להרחיב ולהעמיק את ההשכלה האקדמית הנוגעת לישראל של ציבור מורי הדרך בהיבטים ההיסטוריים, הגיאוגרפיים-היסטוריים, הגיאוגרפיים-פיסיים והסוציולוגיים. התוכנית תקנה הכשרה אקדמית ומקצועית מתקדמת בתחום התיירות ולימודי ישראל. הלימודים יעסקו בהיבטים שונים ומגוונים של תחום זה ובהם: תולדות הישוב בארץ בתקופות שונות בדגש על העת החדשה, גיאוגרפיה פיזית, חי וצומח בישראל, הרעיון הציוני, הגירה ועלייה, מדינת ישראל, הסכסוך היהודי-ערבי ונושאים נוספים.

תנאי קבלה

למסלולי הלימודי בחוג במסגרת תכנית זו יתקבלו בוגרי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ ובעולם, בעלי ציון משוקלל של (86 למסלול א) ו 76 לפחות (למסלול ב) ובעלי תעודת "מורה דרך מוסמך" ממשרד התיירות בתוקף.

מבנה הלימודים

תוכנית הלימודים תתקיים בשני מסלולי:

מסלול א' עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) בהיקף של 32 ש"ס.

ומסלול ב' עם בחינת גמר בהיקף של 36 ש"ס.

היקף הלימודים בכל תכנית בהתאם לדרישות המסלול שתוארו לעיל.

תוכנית הלימודים למורי הדרך כוללת ארבעה קורסי חובה:

1. המסע, הסיור ומעשה התיירות בארץ ישראל
2. קורס הקשורים לתחום מדע הדתות
3. תפקידם של מוזיאונים ואתרי מורשת
4. שימור אתרים/ מלאכות יד או קורס חלופי שיאושר על ידי ועדת מ.א.

התלמידים שיעמדו בכל המטלות והחובות בתוכנית הלימודים למורי הדרך יהיו זכאים לתואר מוסמך בחוג ללימודי ישראל עם ספח התמחות: תיירות בישראל למורי דרך

התמחות באוצרות מורשת

ראש התוכנית: ד"ר אסף זלצר

מטרת הלימודים

תוכנית אוצרות מורשת מציעה לסטודנטים שילוב של לימודים תיאורטיים ומעשיים בתחום המוזיאונים, האתרים והארכיונים עם המשך לימוד והעמקה בידע על הארץ. יעודה של התוכנית להכשיר את העוסקים בתחומים אלו והמעוניינים לעסוק בנושא בחשיבה ביקורתית על מעשה האוצרות והפעילות המתבצעת באתרים כל זה במטרה לסייע בידם להתאים את פעילותם למציאות העיצובית, החינוכית והתרבותית של זמננו. העיסוק יעשה במטרה לעודד את המחקר ולהעשיר את העשייה השוטפת ברעיונות ותיאוריות.

תנאי הקבלה

מועמדים בעלי הנתונים שלהלן, יוכלו להגיש בקשה להתקבל לתוכנית למסלול א' תואר ראשון בציון משוקלל של 86 ומעלה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל או בחו"ל בחוגים: לימודי ישראל; היסטוריה; גאוגרפיה; ארכיאולוגיה ועוד למסלול ב' תואר ראשון בציון משוקלל של 80 ומעלה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל או בחו"ל בחוגים: לימודי ישראל; היסטוריה, גיאוגרפיה, ארכיאולוגיה ועוד. מועמדים ללא רקע והשכלה מתאימה יידרשו ללימודי השלמה בהיקף של 12-16 שש"ס, אשר ייקבעו בהתאם לרקע האקדמי שלהם. המועמדים העומדים בדרישות יוזמנו לראיון. ניסיון מקצועי קודם מהווה יתרון אך אינו חובה.

מבנה הלימודים

תוכנית הלימודים תתקיים בשני מסלולים: מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) בהיקף של 36 שש"ס ומסלול עם בחינת גמר בהיקף של 36 שש"ס.

תוכנית הלימודים כוללת 4 קורסי חובה מתוך 6 הקורסים המצ"ב, בשני המסלולים:

1. תפקידם של מוזיאונים ואתרי מורשת
2. סוד האוצרות
3. שימור אתרים: מדיניות ותיעוד אתרי מורשת היסטורית בישראל
4. תרבות הנוסטלגיה, הישראליאנה והאספנות בישראל
5. המסע, הסיור ומעשה התיירות בתולדות ישראל
6. התנסות מעשית או קורס אחר בעל היבטים מעשיים (מהחוג או מחוגים אחרים)

בסיום התואר תוענק תעודת מוסמך בחוג ללימודי ישראל עם ספח התמחות בתחום
אוצרות מורשת.

תכנית רודרמן ללימודי יהדות ארצות הברית

ראש התכנית : ד"ר דויד ברק גורודצקי

מטרת הלימודים

תכנית רודרמן ללימודי יהדות ארצות הברית היא תכנית לתואר שני העוסקת במגוון נושאים הקשורים ליהדות ארצות הברית, לחברה האמריקנית ולקשר החשוב וארוך השנים עם מדינת ישראל והחברה הישראלית בעבר ובהווה. מטרת התכנית היא לחשוף את הסטודנטים לרב-גוניתה של יהדות ארצות הברית בעבר ובהווה.

תנאי קבלה

בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ ובחו"ל בציון של 86 לפחות בתחומים הבאים: היסטוריה של עם ישראל, לימודי ישראל, מחשבת ישראל, היסטוריה כללית, היסטוריה של המזרח התיכון, סוציולוגיה ומדעי המדינה. ידיעה שוטפת של השפה האנגלית. ראיון אישי.

מועמדים שאינם עונים על דרישות הקבלה יהיו חייבים בקורסי השלמה בהיקף שיקבע על ידי ועדת החוג, בהתאם לרקע הלימודי שלהם ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

לפרטים נוספים <http://ajs.haifa.ac.il/index.php/he>

מבנה הלימודים

מסלול א'

היקף הלימודים במסלול א' עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) עומד על 32 שש"ס, 8 קורסים. מתוך 36 שש"ס, יכתוב התלמיד 2 עבודות סמינריוניות.

כתיבת עבודת גמר – תיזה

מסלול ב'

היקף הלימודים במסלול ב' עם בחינת גמר (ללא תיזה) עומד על 36 שש"ס, 9 קורסים, מתוכם יכתוב התלמיד 2 עבודות סמינריוניות. על התלמידים במסלול זה לעמוד בבחינת גמר.

תכנית הלימודים כוללת ארבעה קורסי ליבה (חובה) בשני המסלולים

1. יהודי ארצות הברית אחרי מלחמת העולם השנייה: תרבות, פוליטיקה, דת וזהות.

2. זרמים דתיים ביהדות ארצות הברית

3. ישראל, המדיניות האמריקנית ויהדות ארצות הברית.

4. קמפוס ארצות הברית – סיור לימודי בן 10 ימים בניו יורק ובוושינגטון.

משך הלימודים

התכנית מרוכזת ביום אחד בשבוע ומתפרשת על פני שלושה סמסטרים: סמסטר א', סמסטר ב' וסמסטר קיץ.

בסיום התואר תוענק תעודת מוסמך בלימודי ישראל עם ספח התמחות בתחום יהדות ארצות הברית ומדינת ישראל.

התמחות במדעי הדתות

ראש התכנית: ד"ר משה בלידשטיין

מטרת התוכנית

מטרת הלימודים היא להרחיב ולהעמיק את הידע וההבנה של תופעות ומסורות דתיות, להקנות לתלמידים את ידיעת הבעיות, המושגים ודרכי המחקר של חקר הדת, הן על ידי לימודים שיטתיים והשוואתיים והן על ידי לימודי התמחות. התוכנית נועדה להביא בפני תלמידיה את מגוון הדיסציפלינות המחקריות של דתות ורעיונות דתיים ולאפשר לתלמידים העמקה באחת הדיסציפלינות והכנה לקראת מחקר בתחום בו בחרו. התוכנית תעודד חשיפה למגוון רחב של מערכות דתיות, בעבר ובהווה, ולעולמן החברתי, הרוחני, הריטואלי והחוויתי, כדי לאפשר לתלמידיה הבנה רחבה ומעמיקה ככל האפשר של התופעה הדתית בכללותה.

תנאי הקבלה

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בציון משוקלל של 76 לפחות למסלול ב.

מועמדים אשר יידרשו להשלים קורסים ינותבו ללימודי השלמה בהיקף אשר ייקבע ע"י יועצי התכנית וועדת המ"א, בהתאם ללימודים הקודמים של המועמד. על התלמיד להשיג ממוצע של 80 לפחות בקורסי ההשלמה על מנת להמשיך בלימודי התואר השני.

מבנה הלימודים

שני קורסי ליבה בהיקף 8 ש"ש מתוך רשימת קורסי הליבה בתוכנית השנתית(כל אחד 4 ש"ש)

קורסים מתוך כלל לימודי הבחירה בתחום התמחות בהיקף 12-20 ש"ש (בהתאם לחוג הלימודים אליו רשום התלמיד ובהתאם למסלול הלימודים עפ"י הנושאים הבאים:

מדע הדתות

פילוסופיה של הדתות

דתות באסיה / מזרח התיכון

דתות בעת העתיקה

קורסי בחירה מהפקולטה למדעי הרוח או מדעי החברה בהיקף 4-12 ש"ש

בהתאם למסלול הלימודים

לימודי התכנית יתקיימו בשני מסלולים :

מסלול א עם כתיבת עבודת גמר מחקרית(תזה) סה"כ 36 שש"ס*

מסלול ב' כולל עמידה בבחינת גמר — סה"כ 36 שש"ס

*סטודנטים במסלול א' שאינם שולטים בשפת המקור הקשורה למחקרם (יוונית, לטינית וכו') ברמת מכינה, ידרשו ללמוד אותה ויהיו רשומים במעמד על תנאי בשנה א' ולהשיג ציון של 80 לפחות כתנאי מעבר לשנה ב.

בנוסף מחויבים הסטודנטים בלימודי שפה זרה מודרנית בהתאם לתחום ההתמחות(עדיף צרפתית או גרמנית) ברמת מתקדמים בהיקף של 8 שש"ס.

משך הלימודים

התוכנית תתפרש על שתי שנות לימוד(ארבעה סמסטרים) במסלול ב' ושנת לימודים נוספת לצורך השלמת עבודת הגמר המחקרית (תזה) במסלול א'.

בסיום התואר תוענק תעודת מוסמך בחוג בו למד הסטודנט עם ספח התמחות בתחום *מדעי הדתות*.

התכנית הבנ"ל – התמחות במדינת ישראל ויהדות בת זמננו

ראש התכנית : ד"ר אסף שמיס

החוג ללימודי ישראל מציע תכנית בינלאומית לתואר שני בלימודי ישראל – מדינת ישראל ויהדות זמננו. התכנית נלמדת באנגלית ומיועדת לתלמידים בינלאומיים וישראלים. משך התכנית שנה (או שלושה סמסטרים) והיא מוצעת בשני מסלולים: מסלול מ"א מחקרי עם תיזה או מסלול ללא תיזה. התכנית בוחנת את ההיסטוריה והחברה הישראלית ממגוון נקודות מבט, כולל הגירה, כלכלה, פוליטיקה, תרבות, דת ואת הקשרים בין ישראל וקהילות יהודיות בחו"ל. התכנית האקדמית העשירה משלבת סיורים לימודיים רבים לאתרים ארכיאולוגיים והיסטוריים, ביקורים בארכיונים וכן מפגשים עם קבוצות בחברה הישראלית. מטרת התכנית היא להעמיק את ידיעותיהם של הסטודנטים על ארץ ישראל ומדינת ישראל וכן להכיר מקרוב את החברה הישראלית על שלל מרכיביה.

הלימודים מרוכזים במשך שנה אחת החל מסמסטר א' סמסטר ב' וסמסטר קיץ.

תנאי הקבלה - בהתאם לתנאי הקבלה לחוג ללימודי ישראל

תכנית הלימודים בהתאם לדרישות של מסלול ב' בחוג.

בסיום התואר תוענק תעודת מוסמך בחוג ללימודי ישראל עם ספח התמחות בעברית ובאנגלית בתחום מדינת ישראל ויהדות בת זמננו.

מדינת ישראל ויהדות בת זמננו*

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להרחיב ולהעמיק את ההשכלה האקדמית הנוגעת למדינת ישראל ולתולדות היהודים והיהדות בזמננו. התוכניות מקנות הכשרה אקדמית ומקצועית מתקדמת בתחומי יהדות העולם, לאומיות, ציונות, אנטי ציונות ואנטישמיות, וכן בתחום מחלוקות ועימותים פוליטיים במדינת ישראל ובמזרח התיכון.

תנאי הקבלה

בהתאם לתנאי הקבלה לתואר שני בחוג ללימודי ישראל וראיון. מועמדים אשר יידרשו להשלים קורסים ינותבו ללימודי השלמה בהיקף אשר ייקבע ע"י יועצי התכנית וועדת המ"א, בהתאם ללימודים הקודמים של המועמד. יש להשיג ממוצע של 80 לפחות בקורסי השלמה על מנת להמשיך בלימודי התואר השני.

מבנה הלימודים

מסלול א'

היקף הלימודים במסלול א' עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) עומד על 32 שש"ס. מתוכן יכתוב התלמיד 2 עבודות סמינריוניות (8 שש"ס) כתיבת עבודת גמר – תיזה

מסלול ב'

היקף הלימודים במסלול ב', ללא תיזה, וכוללים 36 שש"ס, מתוכם 2 עבודות סמינריוניות (8 שש"ס) ובחינת בית או פרויקט גמר

תוכנית הלימודים

תכנית הלימודים כוללת ארבעה תחומי ליבה מתוך הנושאים:
זרמים ביהדות זמננו: לאומיות, ציונות ואנטי ציונות
ישראל במזרח התיכון
מרחב יהודי בן זמננו
הגירות היהודים במאה ה 20
ציונות ופוסט ציונות
מאנטישמיות ישנה לחדשה

משך הלימודים

התוכנית מרוכזת ביום לימודים אחד בשבוע ומתפרשת על פני 3 סמסטרים (סמסטר א ב וקיץ).

בסיום התואר תוענק תעודת מוסמך בחוג בו למד הסטודנט עם ספח התמחות בתחום במדינת ישראל ויהדות בת זמננו.

*ישנן מספר תכניות תחת שם תכנית זו, בימים שונים ובקורסים שונים.
חלק מהתכניות בשתי"פ עם החוג לתולדות ישראל.

לפרטים נוספים על תכניות הלימודים:

מזכירות החוג 04-8249414

<http://israel-stu.haifa.ac.il/index.php/he/>

דוא"ל : IsraelStudies@univ.haifa.ac.il החוג ללימודי ישראל